

Číslo: 6132/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 10. 05. 2022 do 12. 05. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Zvolenská 130/6, Vígľaš	
Zriaďovateľ	Obec Vígľaš

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Jana Hupianová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6132/2021-2022 zo dňa 04. 05. 2022

inšpekciu vykonala:

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		štátna	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	42	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov		0	

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

V školskom vzdelávacom programe (ďalej ŠkVP) „Vláčik koľajáčik“ boli vlastné ciele a zameranie rozpracované smerom k rozvíjaniu environmentálnej výchovy. Materská škola

(ďalej MŠ) nemala v rámci učebných osnov konkretizované stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej VVČ) vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra so zameraním na hudobnú výchovu a podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti detí. Súčasťou ŠkVP boli učebné osnovy, ktorými boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej ŠVP), a preto MŠ v obsahu vzdelávania vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra – hudobná výchova“ nemala vypracovanú žiadnu rozšírenú výchovno-vzdelávaciú ponuku. Podporné aktivity¹ súvisiace s rozvíjaním hudobnej gramotnosti detí boli deklarované v internej dokumentácii,² v súlade so ŠkVP, lokálnymi podmienkami a možnosťami školy. Podmienky a pravidlá realizácie akcií školy a doplnkových aktivít z hľadiska dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia detí boli spracované v školskom poriadku v súlade s právnymi predpismi. Učiteľky v zadávanom dotazníku počas inšpekcie potvrdili realizovanie vzdelávacích aktivít s hudobným zameraním jedenkrát do týždňa viac ako 1 hodinu, aj integrované využívanie činností s hudobným zameraním počas VVČ, čo bolo dokumentované počas tematickej inšpekcie v 2. triede. K najčastejším problémom pri príprave a realizácii činností s hudobným zameraním označili v zadanom dotazníku obavy vzhľadom k neobľúbenosti hudobnej výchovy a nedostatočnému vybaveniu MŠ hudobnými nástrojmi. Analýzou zápisníc z pedagogických rád bolo zistené, že neobsahovali informácie o internom vzdelávaní pedagogických zamestnancov a prezentovaní zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ so zameraním na oblasť hudobnej výchovy. Monitorovanie napredovania detí bolo realizované v hárkoch pedagogickej diagnostiky, v ktorých boli písomne zaznamenané pozorovacie procesy z edukácie slovným vyhodnotením ich pokrokov v realizovaných činnostiach jednotlivých vzdelávacích oblastí, sporadicky aj v rozvíjaní ich hudobnej gramotnosti. Učiteľky sa nepodieľali na tvorbe portfólia a metodických materiálov zameraných na hudobnú výchovu.

Učiteľky vrátane riaditeľky spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v MŠ. Za ostatné dva roky sa učiteľky nezúčastnili vzdelávania v oblasti Umenie a kultúra s dôrazom na hudobnú výchovu a podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti detí.

Ani v jednej triede neboli účelovo zriadené hudobné kútiky na realizáciu rôznych aktivít s hudobným zameraním, v čase pozorovania edukácie školskou inšpektorkou v 1. a 2. triede pri činnostiach s hudobným zameraním neboli využité dostupné hudobné nástroje³, len audiovizuálna technika⁴.

Zo zadávaného dotazníka a z rozhovoru s učiteľkami počas inšpekcie vyplynulo, že na rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí dve učiteľky využívali hudobný nástroj (klavír⁵ a akordeón), čo sa počas inšpekcie nepotvrdilo. Z rozhovoru s riaditeľkou bolo zistené, že vo

¹ Mikulášska besiedka spojená s piesňami a tancami; Karneval – s cieľom vyjadrovať charakter piesní a hudby kultivovaným pohybom; piesne o exotických zvieratách; Veľká noc – regionálne piesne a zvyky; Moja mama – pesnička pre mamičku; Saška Baška – využitie tanečných prvkov v jednoduchých choreografiách; Rozlúčka s predškólakmi v MŠ a na Víglašskom zámku

² Plán podporných aktivít na školský rok 2021/2022

³ zobcová flauta; akordeón; ústna harmonika; Orffov inštrumentál; vlastnoručne vyrobené hračky – bubon, hrkálky

⁴ počítač; magnetofón; interaktívna tabuľa

⁵ MŠ nemala klavír

VVČ využívali zobcovú flautu, akordeón, audiovizuálnu techniku⁶ umiestnenú v triedach, knižne spracované notové záznamy detských a ľudových piesní⁷ a rôzne hudobné nahrávky.⁸

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav VVČ sa zisťoval v dvoch triedach⁹ prostredníctvom hospitácií v dopoludňajších formách denných činností. V 1. triede bolo prítomných 10 detí 3-4-ročných a v 2. heterogénnej triede bolo prítomných 18 detí vrátane 10 detí s povinným predprimárnym vzdelávaním (ďalej PPV). Súčasťou realizovaných činností a z nich vyplývajúcich úloh boli pozorované aj činnosti s hudobným zameraním zo vzdelávacej oblasti „Umenie a kultúra – hudobná výchova“.¹⁰

V 2. triede počas hier a činností podľa výberu deti samostatne a intonačne čisto spievali ľudové piesne¹¹ v optimálnej hlasovej polohe a v celom hlasovom rozsahu porozumeli obsahu piesne a nárečovým slovám, pri spievaní dýchali celým dychovým aparátom podľa vzoru učiteľky, ktorá nerealizovala s nimi prípravné cvičenia (dychové, hlasové rozcvičky), nesprevádzala ich spev hudobným nástrojom a ani ho nevyužila na udanie speváckej polohy. V rannom kruhu deti obidvoch tried boli učiteľkami podnecované na rozčlenenie zvolených slov na slabiky, v 2. triede boli činnosti zamerané na rytmický sprievod riekaniek, slov a slovných spojení¹², v ktorých deti podľa slovnej inštrukcie učiteľky vyjadrovali rytmus spojený so slovom a jeho rozdeľovaním na slabiky, zaznamenávali počet slabík, objavovali súvislosti rytmu s rečou, čo bolo primerane učiteľkou využité na podporu uplatňovania a zdokonaľovania fonologických procesov detí s prepojením na plnenie obsahu vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“. Pri lokomočných pohyboch reagovali na zvuky bubienka a pohybom identifikovali, kedy nastala zmena, rozoznávali pochod, tanec a uspávanku s aktívnou podporou učiteľiek, čo malo pozitívny vplyv na rozvoj ich sluchovo-motorických schopností.

Učiteľky sa v zadanom dotazníku v čase inšpekcie vyjadrili, že umožňovali deťom vyjadrovať vlastné pocity hrou na rytmických nástrojoch, ktoré v priebehu dňa deťom neboli dostupné a ich využívanie sa počas inšpekcie nepotvrdilo. Ďalej sa v dotazníku vyjadrili, že vo VVČ integrovali činnosti s hudobným zameraním, prepájali činnosti s hudobným a predčitateľským zameraním a na porozumenie slov, obsahu, myšlienky piesne, hudobnej skladby, hudobno-pohybovej a hudobno-dramatickej hry, čo sa pozorovaním edukácie školskou inšpektorkou potvrdilo len v 2. triede. Deti v 2. triede boli aktívne v činnostiach s hudobným zameraním, uplatňovali tanečné prvky v tanečných hrách (poskočný krok; otočky; prísunové kroky dopredu, dozadu a do strán – jednokročka) a zapamätali si tanečné prvky v jednoduchých choreografiách, pričom spájali spev s tancom, čo bolo výsledkom efektívnej podpory v hudobno-pohybovom realizovaní sa detí učiteľkou. V 1. triede v realizovaných činnostiach dopoludnia neboli cielene využité možnosti integrovaného prepojenia plnenia obsahu rôznych

⁶ počítač; interaktívna tabuľa; magnetofón; televízor

⁷ Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku; Spievaj si vtáčatko

⁸ Tárajko a Popletajka; Kolo kolo mlynské; Tancuj s nami; Hity zlatej brány; Spievajže si spievaj; Spieva celá škôlka; Peter Nagy a deti; Deťom 1 – 5; Viktor a farby; Na Vígľaši na zámku – Vígľašská ľalia; Vianočné koledy; Nezbedné zvieratká; Vianočné piesne; Tíško počúvaj – relaxačná hudba; Viktor muzikant; Viktor spolužiak; Cingi lingi – pesničky pre deti a detičky; Spievanky a riekanky spod zlatej brány; Priatelia Vianoc; Nová Baňa – banické piesne; Janko Malatinec – piesne z nášho okolia (Vígľaš a Hriňová); Čierne ja oči mám; Vianoce v Detve; Vianoce so slniečkom; Temperament cimbal orchestra... a iné

⁹ 1. trieda (3-4-ročné deti); 2. trieda (heterogénna aj s deťmi s PPV)

¹⁰ podoblast Rytmické činnosti; Vokálne činnosti; Hudobno-pohybové činnosti

¹¹ Páslo dievča pávy; Ten Vígľašský zámok

¹² názov bydliska detí; riekanka „Keď som išiel na Detvu“

vzdelávacích oblastí s dôrazom na podiel hudobných činností rozvíjajúcich hudobné schopnosti, zručnosti a návyky detí, z dôvodu neaplikovania efektívnych učebných stratégií podporujúcich hudobnosť detí. Deťom v obidvoch triedach nebola poskytovaná pravidelná spätná väzba, učiteľky ich nepodporovali k vyjadrovaniu názorov a vlastných pocitov k vokálnym, rytmickým a hudobno-pohybovým činnostiam, čím neboli vytvorené predpoklady na podporovanie sebareflexie v rozvoji ich elementárnych hudobných schopností a zručností.

2 ZÁVERY

Spracovanie vlastných cieľov a zamerania v ŠkVP nesmerovalo k formálnym predpokladom pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí. Zlepšenie si vyžaduje interné vzdelávanie a prezentácia vzdelávaním získaných poznatkov a zručností pedagogických zamestnancov, profesijných postojov, zovšeobecnenie zistení z kontrolnej činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca z oblasti hudobnej výchovy prostredníctvom poradného orgánu riaditeľky.

Učiteľky, vrátane riaditeľky spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v MŠ. V zrekonštruovaných priestorových podmienkach MŠ si zlepšenie vyžaduje zriadenie hudobného kútika v triedach pre plnenie obsahu vzdelávania ŠkVP a zámerov hudobnej výchovy. Zlepšenie si vyžaduje materiálo-technické vybavenie školy smerom k podpore rozvíjania hudobnej gramotnosti detí.

Deti prejavili záujem o aktivity s hudobným zameraním, v ktorých chápali vzťah spojenia rytmu a slova, v 2. triede s oporou učiteľky spievali piesne a uplatňovali tanečné prvky v tanečných hrách, čo malo pozitívny vplyv na rozvíjanie ich hudobno-pohybových zručností. Z dôvodu neaplikovania efektívnych učebných stratégií v 1. triede učiteľka počas všetkých foriem denných činností dopoludnia deťom nenapomáhala k získavaniu, upevňovaniu a preukázaniu elementárnych hudobných schopností, zručností a návykov. Zlepšenie si vyžaduje uplatňovanie praktických hudobných zručností učiteľkami a záverečného hodnotenia i podporovania detí v hodnotení svojich výkonov a pokrokov na rozvíjanie ich sebareflexie.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- rokovania pedagogickej rady vzhľadom k prezentovaniu vzdelávaním získaných poznatkov, zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ zameranej na rozvoj hudobných schopností detí,
- vytvorenie hudobného kútika v triedach s adekvátnym vybavením hudobnými nástrojmi,
- zmysluplné a cielené integrované plnenie všetkých vzdelávacích oblastí, vrátane vzdelávacej podoblasti hudobná výchova,
- rozvíjanie praktických i hudobných zručností pedagogických zamestnancov v oblasti hudobno-výchovných činností a aplikovanie efektívnych stratégií VVČ a odporúčaných metodických usmernení podporujúcich hudobnú gramotnosť detí i pozitívny vzťah k hudbe v súlade s vlastnými cieľmi ŠkVP a profiláciou školy.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať rokovania pedagogickej rady aj na interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov, prezentovanie ich poznatkov zo vzdelávania a zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ v rozvoji hudobných schopností detí,
- vytvoriť v triedach hudobný kútik a vybaviť ho hudobnými nástrojmi,
- aplikovať efektívne stratégie VVČ a odporúčané metodické usmernenia podporujúce hudobnú gramotnosť detí so zabezpečením vzájomného prelínania všetkých vzdelávacích oblastí.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program „Vláčik koľajáčik“,
2. školský poriadok,
3. spoločný denný poriadok tried,
4. triedne knihy,
5. záznamy z pedagogickej diagnostiky,
6. plán VVČ,
7. správa o stave a úrovni VVČ za školský rok 2020/2021,
8. plán podporných aktivít na školský rok 2021/2022
9. štruktúra kariérových pozícií,
10. plán profesijného rozvoja,
11. ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov,
12. certifikáty a osvedčenia z absolvovaných modulov profesijného rozvoja,
13. zápisnice z rokovania pedagogických rád,
14. ročný plán vnútorného systému kontroly a hodnotenia detí a zamestnancov školy.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Soňa Hanesová

Dňa: 20. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
PaedDr. Soňa Hanesová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Jana Hupianová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 30. 05. 2022 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Soňa Hanesová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Jana Hupianová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Jana Hupianová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti